

Thay đổi tư duy từ sản xuất nông nghiệp sang kinh tế nông nghiệp

Vài năm gần đây, thay vì tập trung nâng cao năng suất, nhiều HTX DVNN trên địa bàn huyện Quỳnh Phụ đã thay đổi tư duy từ sản xuất nông nghiệp nhỏ lẻ sang quy hoạch tập trung thành vùng theo chuỗi giá trị sản xuất. Cách làm sáng tạo này đã làm tăng giá trị sản lượng và nâng cao chất lượng, giá thành sản phẩm.

Mô hình trồng ớt theo tiêu chuẩn VietGAP của HTX DVNN xã An Ấp (Quỳnh Phụ) cho hiệu quả kinh tế cao.

liệu nhưng HTX chưa có hệ thống sấy và xay xát đóng gói bao bì, vẫn phải đi thuê, do vậy chi phí giá thành vẫn cao. Để tháo gỡ, bước đầu HTX liên kết sản xuất với đơn vị có cùng mặt hàng để nâng cao giá trị sản phẩm.

Cũng theo bà Mai, để ngày càng có nhiều HTX chuyển sang mô hình kinh tế nông nghiệp, người đứng đầu mỗi HTX phải tư duy mạnh mẽ. "Bản thân tôi mong muốn có nhiều HTX có những mô hình, có điểm giới thiệu sản phẩm để chúng tôi cùng liên kết chia sẻ. Tức là muốn đi xa phải đi cùng nhau, cùng chia sẻ để cùng làm ra. Chẳng hạn, sản phẩm của hàng bên này tiêu thụ mạnh cần chia sẻ để cùng bán, cùng trao đổi liên kết với nhau, từ đó sẽ tăng giá trị sản phẩm" - bà Mai chia sẻ.

Huyện Quỳnh Phụ hiện có 43 HTX DVNN, trong đó nhiều HTX đang tích cực chuyển từ mô hình sản xuất nông nghiệp sang kinh tế nông nghiệp. Thời gian qua, ngoài cơ chế hỗ trợ của tỉnh, huyện cũng có những cơ chế hỗ trợ tạo điều kiện cho các HTX chuyển đổi theo hướng bền vững. Ông Nguyễn Văn Phát, Phó Chủ tịch UBND huyện khẳng định: Hiện nay, cơ sở vật chất, hạ tầng, hệ thống thủy lợi, giao thông trực chính nội đồng của huyện được đồng bộ, rất thuận lợi cho sản xuất nông nghiệp. Huyện cũng có cơ chế để hỗ trợ các HTX, người dân mua sắm máy móc, thiết bị, tích tụ ruộng đất. Thời gian tới, huyện tiếp tục chỉ đạo các phòng chuyên môn phối hợp với các địa phương đẩy mạnh việc tuyên truyền nhằm thay đổi nhận thức của người dân, trong đó tập trung vào các cơ chế hỗ trợ trong việc chuyển từ sản xuất nông nghiệp sang kinh tế nông nghiệp trên cơ sở phát huy tiềm năng thế mạnh của mỗi vùng. Chính quyền địa phương tập trung đồng bộ các giải pháp như quy hoạch, tích tụ ruộng đất sản xuất theo quy mô hàng hóa, đẩy mạnh ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất để nâng cao giá trị sản phẩm.

Mô hình nuôi cá trong ao bán nổi ở xã Bình Định (Kiến Xương).

Phát triển nuôi trồng thủy sản ở Kiến Xương

Những năm gần đây, nhiều mô hình nuôi trồng thủy sản (NTTS) có giá trị kinh tế cao trên địa bàn huyện Kiến Xương đã góp phần nâng cao giá trị sản xuất nông nghiệp, cải thiện đời sống nhân dân. Ông Trần Văn Kiểm, Giám đốc HTX SXKD dịch vụ thủy sản xã Hồng Tiến cho biết: Là xã giáp sông Hồng có vùng giao thoa giữa hai nguồn nước ngọt và nước mặn nên đa dạng về các đối tượng thủy sản. Vì thế, xã đã hình thành hai vùng sản xuất là vùng NTTS tập trung và vùng khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản như rươi, con cày với 1.110 hộ NTTS, trong đó 56 hộ nuôi diện tích lớn. HTX thường xuyên tổ chức tập huấn nâng cao kiến thức cho người dân. Kết quả, không những đa dạng về đối tượng nuôi truyền thống mà nhiều hộ còn nuôi đa dạng những loại có giá trị kinh tế cao như tôm thẻ, cá koi, cua biển, tép đồng... thu về trung bình 250 - 300 triệu đồng/ha. Phát huy thế mạnh này, chúng tôi tiếp tục chuyển đổi diện tích lúa năng suất thấp sang nuôi đối tượng sản phẩm cao hơn như tôm thẻ, cá chép, tép đồng, cá lăng, cá chép giòn, cá koi... Mặc dù còn nhiều khó khăn về nguồn vốn, nguồn nhân công với kinh

thực khen thưởng, đồng viên kịp thời để các hộ hàng say phát triển mô hình. Ông Phạm Văn Tính, thôn Sơn Trung, xã Bình Định chia sẻ: Năm 2020, tôi thực hiện mô hình nuôi cá ao bán nổi trên diện tích 5ha với 5 ao để nuôi các loại cá truyền thống, mỗi ao bình quân đạt 30 tấn cá/năm. Nuôi trong khoảng 9 - 10 tháng, khi cá đạt từ 3 - 5kg/con tôi bán với giá 55.000 đồng/kg cá trắm, 50.000 đồng/kg cá chép, 35.000 - 40.000 đồng/kg rô phi, trừ chi phí mỗi năm thu lãi hơn 700 triệu đồng. Năm 2023, lĩnh vực NTTS của huyện Kiến Xương tiếp tục phát triển. Với tổng diện tích NTTS hơn 1.270ha, trong đó diện tích nuôi nước ngọt hơn 1.100ha, nước lợ 139ha, 1 mô hình nuôi cá lồng trên sông đã đem lại giá trị sản xuất đạt trên 235 tỷ đồng, tăng 2,71% so với năm 2022. Đặc biệt, nhân dân không chỉ tích cực áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào NTTS mà còn thi đua thực hiện theo hình thức nuôi mới. Đến nay đã có 10 xã đăng ký quy hoạch phát triển thủy sản trong ao bán nổi với diện tích 460ha, không chỉ góp phần giảm diện tích ruộng bỏ hoang mà còn đưa giá trị sản xuất cao hơn 10 lần so với cấy lúa.

Năm 2024, Kiến Xương tiếp tục mở rộng diện tích NTTS ở những vùng trồng lúa kém hiệu quả; chủ động tìm hiểu, đưa vào sản xuất những con giống mới có chất lượng cao, phù hợp với môi trường thả nuôi và đáp ứng nhu cầu thị trường. Huyện phấn đấu đưa giá trị sản xuất nông nghiệp và thủy sản tăng 2,35% trở lên so với năm 2023.

THU THÚY

Phát huy vai trò "bà đỡ" của nông dân

Trước năm 2020, trên một số cánh đồng xã An Ninh, nhiều diện tích bị bỏ không, cỏ mọc um tùm. Nhận thấy sự lãng phí tài nguyên đất, HTX DVNN xã đã mượn lại đất của bà con xã viên, thực hiện quy vùng, xây dựng 3 cánh đồng liên kết sản xuất với diện tích tối thiểu 10ha/vùng. Bà Nguyễn Thị Mai, Giám đốc HTX chia sẻ: HTX mượn lại ruộng rồi tổ chức gieo cấy. Các thành viên HTX góp vốn mua 4 máy cày, 2 máy gieo mạ và thiết bị bay phun thuốc trừ sâu. Máy móc xuống đồng giúp các thành viên HTX giảm được rất nhiều công sức lao động, chi phí sản xuất. Sau mỗi vụ, những nông dân có nhu cầu tích tụ để sản xuất, HTX bàn giao lại ruộng khi đã hoàn trả chi phí cải tạo ruộng đất, đồng thời HTX cũng hỗ trợ phần phí dịch vụ tưới, tiêu. Cách làm này đã mang lại hiệu quả rõ rệt, giảm thiểu tình trạng bỏ ruộng hoang tại địa phương. HTX cũng xây dựng thương hiệu gạo làng Giành theo tiêu chuẩn VietGAP người sinh an toàn thực phẩm, nhân mãc truy xuất nguồn gốc, đồng thời đăng ký tham gia chương

trình OCOP của tỉnh. Đây cũng là HTX DVNN đầu tiên trong tỉnh có điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP.

Xã An Ấp là địa phương có truyền thống trồng ớt của huyện với diện tích chuyên canh 55ha. Trước yêu cầu ngày càng cao về chất lượng an toàn thực phẩm, xã tổ chức quy hoạch vùng trồng ớt an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP với diện tích 4,7ha gồm 20 hộ tham gia. Để thay đổi nhận thức của người dân từ chạy theo năng suất, lợi nhuận trước mắt sang chú trọng chất lượng an toàn thực phẩm, HTX dành nhiều thời gian để tuyên truyền, giải thích. Ông Nguyễn Văn Sửu, Giám đốc HTX chia sẻ: Ngoài việc bố trí máy móc, cung cấp giống, hỗ trợ phân bón và thuốc bảo vệ thực vật, HTX hỗ trợ quy trình kỹ thuật, phối hợp tổ chức các lớp tập huấn nhằm thay đổi nhận thức, tư duy của người dân từ sản xuất truyền thống sang sản xuất an toàn. Cùng với đó, HTX sẽ đảm nhận đầu tư cho bà con với giá ổn định. Như vụ ớt năm 2023, một sào ớt trồng theo tiêu chuẩn VietGAP người dân bán với giá 15 triệu đồng, cao hơn nhiều lần so với trồng truyền thống.

Để kinh tế nông nghiệp phát triển bền vững

Thực tế, việc chuyển đổi từ sản xuất nông nghiệp sang kinh tế nông nghiệp là một quá trình lâu dài, có cả những thuận lợi và khó khăn. Điều này đòi hỏi các cấp, ngành, địa phương phải chung tay để đưa kinh tế nông nghiệp phát triển theo hướng bền vững.

Theo bà Nguyễn Thị Mai, Giám đốc HTX DVNN xã An Ninh, khi HTX tổ chức quy hoạch vùng luôn nhận được sự hỗ trợ giúp đỡ của các cấp, các ngành từ tỉnh, huyện đến địa phương, song quá trình sản xuất cũng còn nhiều khó khăn đặt ra. Trước hết, muốn tổ chức sản xuất quy mô lớn cần có vốn để mua sắm máy móc thiết bị, xây dựng nhà xưởng nhưng với nhiều HTX đây là vấn đề khó khăn. Công tác tổ chức sản xuất vẫn theo tự phát, sản phẩm gạo làng Giành tuy đã tạo được uy tín trên thị trường song việc xúc tiến thương mại còn hạn chế; quy trình để ra sản phẩm còn gặp nhiều khó khăn. Hiện nay, HTX tuy có vùng để sản xuất, có nguyên

NGUYỄN CƯỜNG

Nỗ lực chống rét đậm, rét hại cho đàn vật nuôi, thủy sản

Thời tiết rét đậm, rét hại những ngày qua đã khiến sản xuất nông nghiệp trên địa bàn tỉnh gặp nhiều khó khăn, cây trồng, vật nuôi, thủy sản sinh trưởng chậm. Để duy trì sản xuất, bảo đảm nguồn cung thực phẩm ổn định cho thị trường, nhất là dịp Tết Nguyên đán sắp tới, nông dân các địa phương đang tích cực triển khai các biện pháp chống rét cho đàn vật nuôi, thủy sản.

Muôn kiểu chống rét

Tết đang đến gần nhưng thời điểm này nông dân trên địa bàn tỉnh vẫn đang phải "căng mình" phòng, chống rét đậm, rét hại cho đàn vật nuôi, thủy sản, quyết tâm không để thiệt hại về kinh tế. Tại xã Duyệt Hải (Hưng Hà), các hộ chăn nuôi khá lo lắng vì thời tiết rét đậm, rét hại gây ảnh hưởng trực tiếp đến đàn vật nuôi trong thời kỳ sinh trưởng. Vừa mang thêm thức ăn, căng lại mảnh bạt trong chuồng lợn, ông Đỗ Tiến Luyện, thôn Khả Tân chia sẻ: Để bảo vệ đàn lợn trước thời

tiết rét đậm, rét hại, tôi đã bố trí bóng điện sưởi ra từng đàn, có bạt che gió để bảo vệ cho đàn lợn được ấm hơn. Đàn lợn nuôi trong khu khép kín, quan trọng nhất là lứa lợn con mới sinh chưa thích nghi được thời tiết rét nên tôi cũng chưa yên tâm. Về chăm sóc, tôi thường trộn ủ vì sinh và bổ sung chất hỗ trợ giúp tăng sức kháng thể để lợn khỏe thích nghi với thời tiết rét đậm, rét hại.

Cùng với nông dân xã Duyệt Hải, nông dân các huyện, thành phố cũng tập trung khắc phục khó khăn trong chăn nuôi, bảo đảm an toàn sản xuất. Tại xã Phúc Thành (Vũ Thư), do có nhiều kinh nghiệm chống rét cho gia súc, gia cầm từ những năm trước nên bà con đã tích cực che chắn chuồng trại bằng bạt, bao tải, bảo đảm kín gió không để thời tiết gây thiệt hại đến sản xuất. Không thả vật nuôi ra đồng, bổ sung thức ăn giàu dinh dưỡng, đó là cách phòng, chống rét mà ông Trương Văn Dũng, xã Phúc Thành bảo vệ đàn vật nuôi của gia đình. Ông Dũng cho biết: Gia đình hiện có đàn bò 20

con. Những ngày nhiệt độ giảm sâu, trời rét, gia đình không chăn thả bò ăn cỏ ngoài trời cả ngày mà chỉ cho ra khoảng 1 tiếng để bò vận động, còn lại sẽ cho bò ăn thức ăn dự trữ như rơm khô, cỏ voi. Mặc dù chuồng trại đã được xây dựng với quy mô bài bản, khép kín song những ngày nhiệt độ giảm xuống dưới 12°C tôi luôn vận hành hệ thống điện thắp sáng 24/24 giờ để sưởi ấm cho đàn bò. Mỗi con bò con hiện tại có giá trị từ 10 - 15 triệu đồng nên nếu không quan tâm phòng, chống rét, để giá rét làm ảnh hưởng thì thiệt hại sẽ rất lớn.

Ghi nhận tại huyện Tiến Hải, các hộ dân cũng tích cực triển khai nhiều biện pháp chống rét cho diện tích nuôi trồng thủy sản. Diện tích nuôi trồng thủy sản của huyện đạt 5.142ha, trong đó nuôi nước ngọt 1.032ha, nước lợ 2.086ha, nuôi ngao 2.024ha... Nhằm giảm thiểu thiệt hại do rét đậm, rét hại gây ra, huyện đã chỉ đạo các địa phương tăng cường hướng dẫn các hộ nuôi trồng thủy sản thực hiện các biện pháp phòng, chống rét cho các

đối tượng nuôi. Ông Ngô Văn Soạn, xã Đông Minh rất lo lắng trước thời tiết rét đậm, rét hại khi diện tích nuôi cá vực chuẩn bị xuất bán ra thị trường tết Nguyên đán. Ông chia sẻ: Cá vực ít chịu được lạnh nên tôi đã triển khai một số biện pháp như nâng mực nước ao cao, căng bạt chống gió lùa, thức ăn được bổ sung dinh dưỡng, dùng quạt nước để tạo oxy.

Không lơ là, chủ quan

Nhận định tình hình rét đậm, rét hại kéo dài sẽ gây ảnh hưởng trực tiếp đến sản xuất, ngành nông nghiệp và các huyện, thành phố đã có văn bản chỉ đạo tăng cường các biện pháp phòng, chống rét đậm, rét hại cho đàn vật nuôi, thủy sản. Trong đó, thông báo diễn biến thời tiết, tuyên truyền, vận động các hộ chăn nuôi chú trọng phòng, chống rét cho đàn vật nuôi, diện tích thủy sản. Khuyến cáo các hộ chăn nuôi che chắn chuồng trại bảo đảm kín gió nhưng thông thoáng, tăng cường sử dụng bóng điện sưởi hoặc đốt lửa để sưởi ấm khu vực chuồng nuôi. Để nâng cao sức khỏe, tăng sức đề kháng cho vật nuôi, những ngày giá rét, hộ chăn nuôi cần tăng khẩu phần dinh dưỡng từ 15 - 20%. Trong quá trình thực hiện công tác phòng, chống rét tuyên truyền các hộ bảo đảm an toàn, không để xảy ra cháy, nổ. Đối với diện tích thủy sản, thực

hiện các biện pháp như nâng mực nước, giữ kín cho ao nuôi, bảo đảm bờ chắc, ít bị rò rỉ nước; thả bạt tây trên 1/3 diện tích mặt ao để chắn gió, ở những nơi có điều kiện thì che phủ bạt, nilon trên mặt ao...

Chi cục trưởng Chi cục Thủy sản Hoàng Minh Giang chia sẻ: Để bảo đảm an toàn cho nuôi trồng thủy sản, Chi cục Thủy sản đã cử cán bộ chuyên môn kiểm tra, đôn đốc thực hiện phương án phòng, chống rét cho thủy sản nuôi tại các địa phương. Trong đó, tích cực khuyến cáo hàng ngày người nuôi thủy sản cần theo dõi diễn biến thời tiết, điều kiện tự nhiên và các yếu tố

môi trường nhằm phát hiện kịp thời các hiện tượng bất thường để có biện pháp xử lý phù hợp, không để xảy ra hiện tượng thủy sản chết do rét.

Ông Phạm Thành Ninh, Chi cục trưởng Chi cục Chăn nuôi và Thú y cho biết: Trong đợt rét đậm, rét hại, Chi cục Chăn nuôi và Thú y thường xuyên tuyên truyền người dân dùng tấm đệm lót, dùng bóng hồng ngoại, bóng sưởi để sưởi ấm chống rét cho đàn vật nuôi. Tăng cường cán bộ chuyên môn về các xã kiểm tra, giám sát phòng dịch bệnh và hỗ trợ các xã biện pháp phòng, chống rét cho vật nuôi. Hướng dẫn các hộ

chăn nuôi gia cố, tu sửa, bảo đảm chuồng trại đủ ấm, không bị gió lùa, mưa hắt làm ẩm ướt nền chuồng, bảo đảm an toàn cho đàn gia súc, gia cầm trước thời tiết rét đậm, rét hại.

Theo khuyến cáo của ngành chuyên môn, từ nay đến tết Nguyên đán Giáp Thìn thời tiết còn rét đậm, rét hại ảnh hưởng đến sinh trưởng, phát triển của đàn vật nuôi, diện tích thủy sản. Vì vậy, các địa phương cũng như người chăn nuôi cần chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống rét, bảo vệ đàn vật nuôi để giảm thiểu thiệt hại.

MANH THẮNG

Nông dân huyện Vũ Thư triển khai các biện pháp phòng, chống rét cho đàn gia súc.